

Handlingsplan for Bygruppen under Gudhjem By- og Museumsforeningen Gældende for 2026

Bygruppen består af de medlemmer af GBM's bestyrelse der positivt har valgt fortrinsvist at arbejde med foreningens lokalsamfundsrelaterede emner. Arbejdet foregår primært i et antal nedsatte arbejdsgrupper, hvoraf nogle er faste (Grøn Gr., Bopælspligt og Trafik) og andre oprettet ad hoc (BOFA, Bibliotek mm.) i relation til en bestemt tidsbegrænset opgave.

Bygruppen har ansvaret for at koordinere og informere om arbejdet i såvel Bygruppen som diverse undergrupper overfor GBM's bestyrelse.

Trafik

Trafikgruppen består ultimo 2025 af flg.: Claus Andersen, Charlotte Jespersen, Jesper Gadeberg, Flemming Willum Nielsen og Hans Jørgen

Trafikgruppen vil i 2026 følge op på den række af forslag som foreningens trafikgruppe har fremsendt til forvaltningen og de ansvarlige politikere i form af et såkaldt "forståelsespapir". I 2026 vil vi:

- Arbejde for at byens store grønne parkering på Melstedbakken gøres permanent.
- Fortsat at presse på for at der etableres en dynamisk elektronisk skiltning. Det betyder at der skal elektronisk overvågning på p-pladsen i skærgården, samt skilte ved nedkørslen til byen der fortæller om der er ledige p-pladser nede eller ej.
- Fortsat arbejde for at der etableres p-zone i nedre del af Gudhjem. På sigt ønsker vi hele byen nedenfor landevejen omdannet til p-zone.
- Trafikgruppen vil fortsat arbejde for at række busoperatører mindsker antallet af busser der kører ned igennem byen mest muligt. Det gælder de såkaldte cruiseoperatører, de lokale busoperatører samt de vognmandselskaber som jævnligt besøger Bornholm.

Trafikgruppen har forsøgt sig med fællesmøde og finde fælles fodslag med Gudhjem Erhvervsforening. Det har i de seneste par år vist sig vanskeligt, men ikke desto mindre vil det stadig være trafikgruppens indstilling, da al erfaring viser at gennemslagskraften hos BRK er langt størst når vi fremstår i fællesskab.

Ad hoc-gruppen vedr. BOFA

BOFA-gruppen består ultimo 2025 af flg.: Ole Stigemo, Hans Jørgen Jensen, Flemming Willum Nilsen, Claus Andersen og Karina Elkjær.

Gruppen vil i 2026 arbejde for at Miljø'er i nedre by dimensioneres så den kan placeres ved toiletbygningen, og suppleres med affaldsbeholdere placeret på henholdsvis Nørresand og Gudhjem Havn, samt biblioteksgården. Det er vigtigt at affaldshåndteringen kommer til at falde bedst muligt ind i byens bevaringsværdige og æstetiske udtryk. Det forventes at Ad hoc-gruppe vedr. BOFA vil kunne afslutte sit arbejde og nedlægges i løbet af første halvår 2026

Bopælspligt – tomme huse

Bopælsgruppen består ultimo 2025 af flg.: Henrik Eybye, Kirsten Lund, Kätthe Bruun Jensen, May Bjørn Riis, Peter Jensen, Maj-Britt Löwe og Hans Jørgen Jensen.

BP-gruppen vil forsat bidrage med et konstruktivt samarbejde med BRK's juridiske team. Gruppen mødes et par gange årligt for at følge op på alle løbende sager. Der er pr. nov. 2025 gang i ca. 20-25 sager. Det er aftalt med BRK's juridiske team, at gruppen løbende kan fremsende "forespørgsler" vedr. huse som mistænkes for ikke at leve op til regler for bopælspligt via et dertil særligt indrettet skema. Gruppen har i 2025 haft et større fokus på "anvendelseskriterierne", idet ulovlig anvendelse af huse i flere tilfælde medvirker til en uønsket udvikling i byen. Henvendelser vedr. disse "anvendelseskriterier" er sendt til BRK/BYG, som desværre ikke har haft ressourcer til at tage sig af sagerne. BP-gruppen vil naturligvis fortsætte med at presse på de mest oplagte sager indenfor dette felt også.

Havne

P.t. er der ikke en decideret arbejdsgruppe vedr. havnene, - men om muligt ønskes en sådan etableret med udgangspunkt i de medlemsgrupperinger der deltager i BRK's brugerråd for Gudhjems to havne. Hans Jørgen er GBM's repræsentant i BRK's havnebrugerråd. Der afholdes ét årlige brugerrådsmøde i regi af BRK's Havnebrugerråd. Mødet afholdes om foråret, hvor BRK's havneforvaltning fremlægger årets planer for vedligehold og forbedringer af byens havne.

Bygruppen ønsker forsat at kæmpe for at byens to havne bliver renoveret og fremtidssikret i henhold kommende klimaudfordringer med skyldig hensyntagen til havnenes historiske værdier og karakter. Dernæst anses havneområderne som nogle af byens væsentligste rekreative områder, hvorfor vi forsat vil arbejde med at styrke områdernes rekreative værdi for såvel lokale som byens gæster. Arbejdet omkring havneområdernes fremtid indgår jf. ovenstående i det samlede visionsarbejde for byens fremtid.

Det såkaldte visionsprojekt også kaldet Skærgårdsbyen Gudhjem er endt med at være et decideret klimasikringsprojekt. Arkitektfirmaet MAST har fremlagt deres analyser og scenarier for arealerne mellem de to havne baseret på forskellige forudsætninger. De indledende ideer til alternative anvendelser af byrummet i den nedre del af byen, blev hurtigt vendt til at Gudhjem først og fremmest må tænke i byrum der bør klimatilpasses. Scenarierne der baserer sig på forventede vandstandsstigninger, viser bl.a. at tilstande som den vi oplevede i oktober 2023 kan forventes meget hyppigere og sågar med risiko for værre. Foranstaltninger der skal kunne modstå disse kommer til at kræve investeringer i 3-cifrede mio-beløb, hvorfor det videre arbejde med sikring af vores havnearealer i høj grad afhænger kommunal og statslig medfinansiering.

MAST's analyseprojekt er blevet præsenteret for BRK/Borgmester, teknisk direktør m.fl. som et bidrag de frit kan anvende i kommunens videre bestræbelser på at skaffe ekstern finansiering til fremtidssikring af de historiske granithavne. GBM vil følge op på denne indstilling i 2026, med håb om at havnearealerne i Gudhjem kan spille en central rolle ved et evt. demonstrationsprojekt eller lign.

Grøn Gruppe

Den Grønne Gruppe består ultimo 2025 af Birgitte Eybye, Jens Rasmussen, Sanne Bloch suppleret ad hoc med Lars Funch.

Den grønne gruppe har løbende kontakt til BRK's ansvarlige omkring den bynære natur samt ikke mindst byens mange små smutveje, trapper, stier mm. Fokus for Den Grønne Gruppe vil i 2026 være at få Gudhjem forbundet til Højlyngsstien med afmærket stiforløb op langs Melsted å.

Ad hoc gruppe vedr. Biblioteket

Gruppen består ultimo 2025 af Mads Wolff, Bjarne Bruun Jensen og Hans Jørgen Jensen

Biblioteket har i 2025 fået fornyet opmærksomhed og liv bl.a. som følge af de faste såkaldte "Samtalesaloner". Men desværre har vi endnu en gang oplevet at blive nævnt i sammenhæng med kommunalbestyrelsens såkaldte sparekatalog.

Gruppen har formuleret 3 temaer som der vil blive arbejdet videre med i 2026:

- Til kamp mod ensomheden/dyrk fællesskabet
- Biblioteket som centrum for den lokale dannelse - hvordan?
- Kraftcenter for borgerinddragelse

Ad-hoc gruppen vedr. bibliotekets fremtid har indledt en direkte dialog med lederen af øens biblioteker med tanke på hvordan vi videreudvikler ovenstående 3 temaer. Gruppen ønsker at samarbejde med resten af øens biblioteksbyer om dette.

Generelt for Bygruppen

Bygruppen indstiller at der arbejdes ad hoc i forlængelse af konkrete lokalsamfundssager. De medlemmer af den samlede bestyrelse der ønsker at deltage inviteres til at deltage i dette arbejde. GBM's holdning er at foreningen som minimum ønsker at blive hørt i alle sager hvor der søges om dispensation fra den bevarende lokalplan. GBM har p.t. ingen ret til at blive hørt i byggesager, - og vil ikke blande sig i evt. nabostridigheder. Men til gengæld vil Bygruppen til stadighed arbejde for, at GBM bliver høringsberettigede i alle sager der vedrører evt. dispensation fra byens bevarende lokalplan.

Bygruppen er ansvarlig for flg. praktiske opgaver:

- Koordinering af den årlige strandrensning i samarbejde med Atlantens arbejdsdag første lørdag i juni.
- Julebelysning ved "byens portal"
- Administration Lokalsamfundspuljen (efter godkendelse af GBM's samlede bestyrelse)
- Driften af Gudhjem Universitet - herunder rengøring af mødelokalet

Budget og økonomi: I GBM økonomi er Bykontoen tilknyttet arbejdet i Bygruppen. Såfremt der måtte opstå behov - ud over almindelige småindkøb - vil disse blive fremlagt overfor GBM's bestyrelse.